

Sygn. akt II CSK 24/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko T.

Spółce Jawnej z siedzibą w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 czerwca 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Wymaganie ustalone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. jest spełnione w razie zawarcia w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do przesłanek przedsądu określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie. W ramach oceny przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie bada bowiem podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia, gdyż może to mieć miejsce dopiero na następnym etapie postępowania i w innym składzie Sądu. Rozstrzygnięcie co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika wyłącznie z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) mającą wynikać z naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 w zw. z art. 391, art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., a to ze względu na przyjęcie przez ten Sąd za własne ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy i pominięcie odniesienia się do skierowanych przeciwko nim zarzutów apelacji. W związku z tymi zarzutami skarżący sformułował też zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), będące pytaniem o dopuszczalność przyjmowania przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń sądu pierwszej instancji w razie zarzucenia w apelacji, że ustalenia te są wadliwe.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ

na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Oczywiście jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, niezależnie od przytoczenia i wykazania zasadności zarzutów, skarżący musi zatem wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), co wyklucza możliwość skutecznego zgłoszenia w skardze kasacyjnej zarzutu naruszenia art. 233 § 2 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego. Zarzuty kasacyjne mogą natomiast dotyczyć naruszenia takich przepisów procesowych, które Sąd drugiej instancji miał obowiązek zastosować z urzędu lub też na wniosek strony, a zatem także art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c., przy czym ich zasadność zależy od stwierdzenia, że konkretne uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Problem zakresu rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym był wielokrotnie rozważany przez Sąd Najwyższy. W uchwale składu siedmiu sędziów z 31 stycznia 2008 r. - zasadzie prawnej - III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami, dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiąza go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Według uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSN 1999, nr 7-8, poz. 124), sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego

uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania.

Z obu zacytowanych uchwał oraz z późniejszego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w razie zgłoszenia stosownych zarzutów, obowiązkiem sądu drugiej instancji jest przeanalizowanie materiału dowodowego zebranego w sprawie, dokonanie jego ponownej oceny i ustalenie stanu faktycznego, a ewentualnie także uzupełnienie tego materiału dowodowego. Powyższe nie oznacza jednak, że sąd drugiej instancji w uzasadnieniu wyroku miałby raz jeszcze powtarzać argumentację sądu pierwszej instancji użytą w związku z oceną dowodów i czynieniem ustaleń, jeżeli w całości tę argumentację akceptuje. W takim przypadku wystarczy, że da wyraz tej swojej akceptacji przez wskazanie, że ustalenia sądu pierwszej instancji i ocenę dowodów uznaje za własną. Tak też postąpił Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie, a postępowanie przeprowadzone przed tym Sądem nie może być uznane za oczywiście wadliwe.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.